

АЛТЫННЫ 12 КҮНҮНЭЭНИ БЫЫБАРДАР ТҮМҮКТЭРЭ

Бу даял алтынны 12 күнүтөр улуус бөрөстөйгөтөлзөх органын - Улуус Муныаан депутаттарын уюна "Төлөк изилдөө" муниципалый торилви даяалзатын баһылыын бьыбардари буулан аастыыр. Куластааһын 11 бьыбардыыр укуругунаа 29 бьыбардыыр участижа ыгытылына. Бьыбар инанзори истинафактори куластааһын түмүгүн, улуус үрдүнэн 11915 бьыбарлаачы баар эбит буолларына, бу күн 7241 бьыбарлаачы кэлэ, бөһөлөрин куластарын бөрөдүлөр. Итин бөрөһаһаһа таһаардахха, 60,92% тэтиһэр Дьинэ суугунан аараллыбыт бөһөлөтү аһаана - 66 (0,55%).

• Күлүн тутар 2 күнүзөй быбардарга улуузе быбардаргагыларын 88,17%-нак кыттыбыт эбит буоларына, билигин көрдөрүү сөзүй курдук, Алтынны 12 күнүтэр ыалты улуузеарыт: Таякта 51%, Амма 58%, Мэгэ-Хангалас 49%, Уус-Алдан 69% куоластааһынгга кыттынылар. Сааскыга тэтигээтэхкө, паныаһах %-наах кыттыныны анааран көрөр буолдахха, сүүрү биричиинэлэринэн маннаах чакчылары баттаталарха сөп.

1. Саамскы бѣлбардарга бѣлбардааччыбыт ахсаана улугус урдуктан 10,854 киһи эбит буоллар, бѣлбэҥи бѣлбардарга испиһиһээс кэрбѣт дьон ахсааныттан 1 тыһ. кэрнээ киһиээн элбэх (пропискалаах эрэри атын сиргэ барап олорор дьон, студентар, балдын куоракса, улугс кѣмѣтэр элѣпсѣкчѣлэр - итѣ 10% кѣмѣс сѣмѣтѣтѣр тѣннѣэх)

2. Биллбар тагнама мунципальный (федеральный, республиканский буолбатах) усана буолбут кэмэ соччо табыгана суох (дьон араас биригэммэлэринэн суох буолуулары (көнүл тустуута куоракка улахан күүрөктөнүн, туулахтах кымыл буолт кэмэ, сүтүгүт сүөһүнү көрдөөһүн уода.) төрүөт буолбут буолуохтарын сеп джэ сабагалыыбыт.

3. Билыбарга сүрүннээн орто саастаах уонна сааһырбыт билыбардааччылар кэлэн куоластаатылар, 30-тугар дылы саастаах билыбардааччылар кэлтиилэра учаастак зайык мөлөх таһымынаах

4. Олохтоох даяалталар, уластайгайры быыбардыр комиссийалар мэстэнигэр буолары турар быыбар уратыты, кини улуус олоор-дьаһаар суолтатын туһунан өйдөтөрсүрдүлэр, депутатка кандидаттар аппататыйон улаһэр ситтэ сукул эмтэ биэр суол бэргэһэниэн аайахса сит.

Ол ирэн, үрдүк көрдөрүүлүк нэбиллестерге ахтан ааары торосторунан аарыбэт. Ол курдук, Талай 88,78%, Хайахсы 84,78%, Сыяаг 88,66%, Бахсы 81,33%, Мугудай 78,69% бөлбүргэ кытанылар. Бу нэбиллестерге олохтоох дыаалталар, бөлбүрдүр уунастактар састаалтара нэбиллесте ортолутар өйдөтөр-сырдатар, бөлбүрдүрчүлөр көхтөөх кытаныларын ситиһэр үлөө-хамааны кытаныларын хайаахха эрэ сөт. Атын уунастактарга көрдөрүү ортолутан 34-тан 73%-га дылы калбанылар. Үгэс курдук үрдүк көрдөрүүлүк кыра уунастактартан сыгчак Бэро эрэ уунастага 100% кытанылары.

этгиста. Үүнийг 85,71%, Хажуулах 97,44%, Улахан-Күүл 88,66%, Түеи 83,34%, Уурга 96,67%, Малдэхэн 82% бэлбэрлүүлгээр нүүлгэснээр хийгдсэн.

Эрдэ сууралдубутун курдук, депутат мандатын ийин 50 кандидат жүрөс быгышаста. Куоластааһын түмүктөрө хас биярдын уоксугутунан маанихтөр (куола ахсаана, бырыһыана уоксук иһигэр баар бары былыбардыр учаастактары холбоон (суумалван) баран барылатар). (Таблицаны көр).

Билэриг курдук, куластааһын түбүктөрө "мажоритарнай" системанан (эки элэх кулаһы ылыыт кыайылыаарынан ааһылар) ыалтылынылар уонна депутаттан талыллыыт кылдаттар харыта суус шрибһан бөлүтүннелер.

“Төлөй нэлэлсэнэ” МТ дэбэлтгатын баһымыгын бэлбэрын түмүктэнэ:

Нэгдүгээр үндсэн нийслэлээс хөдөлмөрлөх

Куоластаахына кыттыбыт быыбардааччы ахсаана,
бырыһыана - 198 (88,79%)

Дыңгыс суогунам ааралдыбыт бюллетень ахсаана - 0

№	Кандидат арастаанын аты, ата, аятынын аты	Кандидат ийин бэрислиги куола ахсаана	Кандидат ийин бэрислиги куола %-на
1.	Аммосов Н.И.	179	90,40
2.	Холостанов П.П.	19	9,60

Талхаллыгт депутаттар хайа социальный эйгэ бэрэстэбинэтэ буолаллары ырытар буоллахха, хартыына бу курдук үөрөстэбинэ - 6 киһи (28,57%), доруобуйа харыстабыла - 1 киһи (4,76%), хаһаайыстыбата - 3 киһи (14,28%), суут-сокуон - 1 киһи (4,76%), сэмбэс - 1 киһи (4,76%), бөрүтэ эйгэ - 1 киһи (4,76%), хаһаайыстыбаннай тэрилтэлэр (тутуу, коммунальнай хаһаайыстыба, уот сэткээ) - 4 киһи (19,04%), үп-харчы, экономика, баан - 2 киһи (9,52%), атыы-эрпээн - 1 киһи (4,76%), предприниматель - 1 киһи (4,76%).

Булан ааспыт бөлбөрдөр түмүктөрө иттиингдөр уюна түтүгүнүн тууанан талышылып бары депутаттарга, сана иттилик баанылар, төрөбүт улуусугу чыгыш сайдарын түбүгүт ситтиингдөз үлүн, чөлүн-чөлдүк доруубузаны, долус-сүгүз багарыбыз.

Баянбар тэрэгнийнээхтэйг ыгтатилыгтыг күүс-көмө, суб-бама буюу удуус даяалтатын апаратыг, "Маарысчан" ТРС, "Сага олох" РИХ ГҮ, "Сахателеком" ААО, "РЭС", и.с.д.ыла отделин, баһаарынай сулуусна коллективтарыг удуус баянбардыг комиссиятын азыттан барга махталыгтын тигебел.

СВТОВОХОВ

"Турагчы улсууна (оройуона)"
муниципалитет тэрилтнн бэлыбардыыр
КОМИССИЯНЫ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

Үокүрук №-рө	Үокүрук аата оню хас былбардыр участкак (БУ) кнпрөа мандаат ахсаана	Кандидат ахсаана	Кандидаттар арстанамыалара, ааттара, аңаларын аата	Кандидат иһин бэрлэллбит куолас ахсаана	Кандидат иһин бэрлэллбит куолас %-на
1.	Алаҕардлааҕы-Бахсытааҕы (3 БУ)-1 мандаат	1. 2. 3.	Баранков Ф.Ф. Мохначевский А.А. Саввин Е.И.	203 44 209	43,93 9,52 45,24
2.	Маралаайытааҕы (2 БУ)-1 мандаат	1. 2.	Гуляев Н.Н. Синцев Т.И.	249 92	77,73 20,49
3.	Хайахсытааҕы (5 БУ) - 2 мандаат	1. 2. 3. 4.	Алексеев И.Н. Гоголев И.И. Кузьмина А.П. Павлова В.Д.	307 242 316 29	33,85 26,68 34,84 3,20
4.	Холтордоору (3 БУ) - 2 мандаат	1. 2. 3. 4.	Дыгчиковский Д.Д. Смирников Г.В. Старостин П.И. Филиппова Г.И.	156 321 92 121	22,48 46,25 13,26 17,44
5.	Одьулуунтааҕы (1 БУ)-1 мандаат	1. 2.	Кардашевский Г.П. Федотов Г.Д.	245 200	54,81 44,74
6.	Сылантааҕы (4 БУ) - 1 мандаат	1. 2. 3.	Макаров И.Г. Макарова В.Е. Софронов Н.К.	242 170 65	50,31 35,34 13,51
7.	Амматааҕы (4 БУ) - 2 мандаат	1. 2. 3. 4.	Гоголев В.А. Носов Д.Д. Саввин И.В. Собакшин А.С.	167 183 100 162	26,98 29,56 16,16 26,17
8.	Болтоҕотоору (3 БУ) - 1 мандаат	1. 2. 3.	Ефимов Е.Е. Макарова В.В. Монастырев В.М.	9 230 127	2,40 61,33 33,87
9.	Кытаанактааҕы (2 БУ) - 1 мандаат	1. 2.	Спирidonова Е.И. Сыромятников Н.Е.	118 233	34,78 63,32
10.	Туранчытааҕы (3 БУ) - 5 мандаат	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.	Архипов И.Н. Васильева С.Д. Гуляев В.В. Дагданча Г.Г. Дыгчиковский Е.В. Захаров А.А. Макарова Н.А. Никитов В.Н. Оконешников С.П. Попов И.Н. Синцев Г.Е. Синцев М.Н. Яковлева М.Н.	124 171 273 79 81 179 25 61 47 30 28 33 197	9,32 12,86 20,53 5,94 6,09 13,46 1,88 4,59 3,53 2,26 2,11 2,48 14,81
11.	Ингернаттааҕы (3 БУ) - 4 мандаат	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.	Аммосов М.Г. Артасов Н.А. Дыгчиковский М.В. Козлов С.В. Коркин С.Н. Оконешников Я.П. Попов В.Ф. Попов В.Д. Захаров О.Н. Новгородов И.Н.	18 121 135 127 74 354 112 33 38 115	1,59 10,69 11,93 11,22 6,54 31,27 9,89 2,92 3,36 10,16

**СУОЛ
БЫРААБЫЛАТА
БУЛГУЧУ
ТУТУҮЛЛҮОХТААХ**

Мэргүүлэгч суул бийшлэлт суул ахсын үрдүү турар Килин эвчэйинлээх суул бийшлэлтээр 2006 сэлтэ 17, 2007 сэлтэ 22 тэгүл тахсыбылтар, оттон бу сэл бияра эр 9 бийтүмүтүнэл 21 бийшлэлт буултла. Балартан саамай албох ахсаанын техника түннэстисити (спрокидывание) ылар. Түннэстив үкээ федералаый суулт суул зуудубулатылар сон түбастыг үрдүк түрэннээх аянтан эбэтэр арыгы иксити туруктаах уруулт олорууттан тахсар.

Бийшрэлын орто кыгытылаах 1 суол быйытаана тахсыбыт буолуларина, быйылардаас күһүмүгү ыйдарга орто ээһийиңгэх 3 быйылаан буолла. Ол курдук, бу дьыл балаган ыйын 23 күнүтэр Чурапчы-Сылан аһан суолун 1 км-тар сокуоннай сааһыт ситэ илик С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччилэ Т. арыгы испит туруктаах массыына ыйган иһэн уруулун сааан тулупакка, массыына суолтан тусорон эрпийбэтин түмүтүр 4 сул араас өрүттэх эһааан ээһийиңгитин ыйлылар. Балаган ыйын 29 күнүтэр Чурапчы нэһилиэтин Карл Маркс аатынан уулуссатылар сокуоннай сааһыт ситэ илик О. мотоцикылаан аһаанаан иһэн суол быраабыйытын тутуспакка, мотоцикылы суулларбытын түмүтэр киниэхэ олорсон испит эһаа Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччилэ эһаа Алтыһыы 5 күнүтэр Түбэй үрүтэр Сылан орто оскуолатын 8-с кылааһын үөрэнээччилэ К. ыйган иһэн уруулун сааан тулупакка, мотоцикылы охторон, ээһийи ыйан, быйытаана испитэ.

Хөрөгсүт сурдук, техниканы ыштар
 ырааба суох сокуоннай саастарын ситэ
 илик өрлөр уруулга олорууларын
 түмүгэр киши олорор кутталлаах
 быһылааннар тахсыталаатылар.
 Төрөлүт ортун доруобуйатыгар, олорор
 кыһаллыбата, киши иннингэр ылынар
 эбэллээһини ситэ өйдөөбө алырхайга
 бириэртэ. Бу түгэнтэ уруулга олорбут
 эр бэйэтин олорун таһыан атын дон,
 өрлөр олохторугар кутталы үскэтэрин,
 бастатан турал, төрөлүт өйдүөхтээх
 уонна ортутар өйдөтөр-быһаарар түгэни
 алыттахтаах.

Орр техниканы ыштар анал бырааба суох мотоциклы эбэтэр массынаны ыштарына, административнай быраабы кэһини Кодексын 12.7 ыстатыыатын 1-кы чааһынан административнай эһиэти-эскэ тардылар, ол эбэтэр 2500 солк ыстарааһтанар, техниката ыстарааһтыр иһирэ туруорулар. Маны таһынан бырааба суох кинэхэ техниканы төгүлүтэ ыштарбыт хаһааһын административнай быраабы кэһини Кодексын 12.7 ыстатыыатын 3-с чааһынан 2500 солк ыстарааһтанар. Суол быраабыла-тын кэһини түмүтөр кини ыарахан оруттээх эг-хаан эһиэтин ышларыта, Колубунай Кодеке 26.4 ыстатыыатынан уруйдаах холубунай эһиэтинэскэ тардылар. Маны этэн туран өрөһүгүтэртэн суоппар бырааба суох дөлорүгүтүтэр мотоциксы, массынаны ыштарбатарын, ир олһуун, доруубу-ланы туруур кыһала дэһиэтир бы-

Сүүл быһылыаһын таһаарбат ииниг-
тэн суоллардары айан суолутар скорост-
ной режимдэ тутуһан аһаныһыттарыгар,
алтараан суолга сэрэстээх буоларгы-
тыгар, бөйүрөг уонна атын дьон олоһу-
рарыстабыллаахтык сыһыаннаһаргы-
тыгар аһаарбыт. Хаар түһэн, тымный-
и, иһиликкэ иһинэртэ суоллар олус кал-
араан буолбуттарынан техникалаах
дьону түрүктүгэ хаачыра тутуһан айан-
ыһаргытыгар сүбэллэбит. Сатыы сыл-
лар дьон, оскуола оҕолоро, кырдыа-
лар суол туорааһыныгар улаханникы ы-
аһаргытылар. Оҕон суоллардары уонна
атыы дьону суол быраабылаларын ту-
һа сыһууаргытыгар, бөйү-бөйүр убаа-
табыллаахтык сыһыаннаһаргытыгар
аһаарбыт.

Ю. П. ПОСЕЛЬСКАЯ,
Чурапчатары ГАИ отделениянын
пропаганда инспектора.

Соборгэстэ Алексей СЛЕЩОВ

ЭБЭРДЭЛИЙБИТ!

Ирмиз дэзэни гучилыр,
алаба дэзэни арагачылыр
күндү күн-кубай ийгэрбигин рес-
публикада билгэрлибиги Ийг
күнүзү ийгитизе, ийгитишсе ээр-
дэлибиги!

Ийэ дээн киннөрү тыл буолба-
тах, бу билиги кини буолан санарар
бастагы, күндү, сир урдүтэр баар
саамай сибэттэй тылбыт. Кырачаан
киннэхэ ологу бөлөхтээн, кинини
аһатан, улаатыннарар, ыарахат-
тарган харыстаан, кини дьолун
туһутар бэйэни сиртибөлөһүн -
бу ийэ кини сирдээри анала. "Оҕоло-
ох ыалтан уот күлэр", - дииллэри-
ниң, ыал таһанна элбэх оҕолооруй
да, оччонон баай уонна дьоллоох
дизн буолар.

Дыаллоох оҥор саас – общество сайдылгын сүрүн укудаата. Оттон оҥор саас дыаллоох буоларыгар ийэ таптала, кыһамньыта, муударайа улахан оруоллаах. Саха Республикатыгар ийэ буолууну уонна оҥор сааһы көмүскээһингиз государство өттүнэн өйөбүл оҥорулларыгар улахан үлэ барар. Элбэх оролоох ыйаларга “Ийэ Албан Аат” дигэн государство үрдүкү наараадата алохтонно, бу наараадага 190 ийэ тигистэ. Дыа кэрсэн сылыннан ыйаларын тупсарыыта, сэттэттэн элбэх оруну ийгэр ыйалларга анаан СР Правительствотын Граинара алохтоннулар. Республика 130 эдэр ыйала дыа атыаһагар субсидиялары ыйыттар.

Убаастабыллаах ийэлэр! Эннэ-
хэ мунгура суох тапталыг, кыһам-
нылыг, тулуургут, дулуургут
ийин сиртэн халлаанга диэри
сүтүрүөбүт! Оролоргут талаанна-
ах, ологу таптыыр дьон буола
үүнүңүр, сиэннэр албах үөрүүнү
адаллынар! Баҕарабыт нус-хас, уй-
улаах ологу, күүстээх анардарбыт
ороллоох көмөлөрүн, доруобуйаны
онна этэннэ буолууну!

Эбэрдэни кытта
СР Президенин иһинээби
дьиз кэргэн уонна оҥо
дьыалаларыгар
Комитет председателэ
Исхей Егорович СЕРГУЧЕВ.

Ийэ буолар дьолу билбит улуу-
пут кэрэ аһардарын Ийэ күнүн
өрүүлөх бырааһынньыгынан
спитик, истинтик ээрдэлибиг!

Ийэ баар буолан олох баар, ийэ баар буолан сылаас сыһыан, олоххо ааттал баар. Күн сиритэр сана олоху балэхтээбит күн-күбэй ийэрдүк махталы ыһыан ылар. Тэһирин чапчаккитэ суох усулуобуйалар оһону сүүрүн сыал оһостон, аха төрүт муударайын иһэрэн элэтин-хамсыы, кыһалла-мүһалла оһолдор кэрэ аһардарбыт аһалта оһолдор аһалтаахтар. Кинилэргэ арҕун нэргүйэбит, дэрин ыһаһа-аһаһыттын биллэрэбит.

Күндү ишталарбыт, энисэхэ кытаах доруобуйаны, өй, сизэн истрин итэлин, күүстэх аңар өйөбүлүд, олдоох мичээри, уйгу-быһан бу баһарыбыт!

Эрдэний нэгт
уула (оройгоо)
MT багшын
овч ЯКОВЛЕВ.

имен Ильярионовича ШКОЛЬНИКОВ.

DUKE

Залуустаагы дьүз кэргэн отаадын ичинээги ийэлэргэ аналдаах бааһа

**АЛТЫННЬЫ ҮЙ ҮҢҮС ӨРӨБҮЛЭ –
САХА РЕСПУБЛИКАТЫҢАР ИЙЭ КҮНЭ**

Ийэлэр күннэрин көрсө Чурагчы улуунун дыһалтата "Ийэбэ Албан Аат эстафетатын" биллэринтэ. Бу дыһалтаны буолбут дыхтар аатын өрө тутар, дыһа күрээн суолтатын үрдэтэр, аһыгы обществога ийэ уобараһыга аһар сыаллаах-соруктаах тэрийилбитэ. Онуоха нэһиликтэртэн ийэ эбээһинэһин ситиһилээхтик: толоро сыдыыр, элбэх оҕолоох ийэлэрд, оҕону соҕотогон ийэлэр уоһна атын оҕону ийэ ыһыт ийэлэр кандидатуралара киирбиттэ. Бу кандидатуралар-тан комиссия аһта ийэни талан Дьонуускайга киирн комиссияга ыалтта. Онтон талыллыбыт иккэ ийэ Саха Республикатын "Ийэбэ Албан Аат эстафетата" дьин летопись-киһинтэтигэр киилэриллиэхтэ. Онон бүтүн билсэн-бу бочуоттаах киһиэхэ киилэргэ кандидат буолар быһаарылыбыт. Ийэлэр бу дьинэх мааны хорсун Далбар Хотуттарын.

МОТРЕНА ХАРЛАМПЬЕВНА ЯКОВЛЕВА

Мотрена Харлампьевна 29 сэл эргэн илгэжүгэр үзэлжэ, эл-
бох Бочуотунай грамотадарьнан үбүлүгүнэй болзоларын
нагараадаламъя.

ЧУРАПЧЫ ДАЛБАР ХОТУТТАРА

УЛЪЯНА НИКОЛАЕВНА АНУФРЕВА

1996 сэлдвяхха СР Президентин Дяаһадьшан "Герой Ийн" үрдүн ахтын ныхьлта. 2005 сэлтан "Чурапчы удуунун норуотун маастара" ахтын сүмүлүтэ. Күн бүгүн бодолорун, сизинэрин тустарьтар түбүтүрэн Часыр нэхилелер олорор.

АЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬЕВНА СОФРОНОВА

түрэлхэн борд, асчгт мааньга, алтысчлбобщественнай үлэ тулуута. Улуустаары, республикатаары араас таһынгихах конкурстар кыайышлаахтара, уус-уран самодетельность кыттылаады. Ийэ буолуу" орден 1-кы уонна 2-с степеннэх, Ийэр Албан Аат" орден 1-кы уонна 3-с степеннэх кавалердара. 1974, 1979 сылларга Социалистический Уло удариыга, 9-с уонна 10-с пятилеткалар ударниктара, Коммунистический Уло удариыга, "БАМы тутуу ийин" РСФСР Урдук Сэбиетин мэтээли, "Уло степен" мэтээл, "Ага дойду Улуу сэриитин кэмтэр юмбэниэх үлэтин ийин" мэтээл, "Улуу Октябрьский Социалистический революция 80 сыла" мэтээл, араас үбүдүөлүнүн мэтээллэр хаһаайыалара. Магы таһыан озорон ийиллэгэр спортивной сааланы, оскуоланы тутууга спонсорской көмөтүн ийин кыһыллук ыһаалатын грамотатынан наараадыламыла. 2004 сыллаахха улуустаары "Далбар Хотун" конкурска 2-с миестин ылбыта. Ыйчат багын наставнига" дьин ааты республика тыва хаһаайтыбатын министерствотыттан ылары сэткыыта.

Одигор бары споржа дьобурдаахтар, үрдүк үөрөңү ыһылылар, түб түмүктээх үлэлэрин иһин араас наараадаларын ылбыгтара. Иинилэр ортолоругар мелиция подполосеннига, тыа хаһаайысты-

батын науцатын кандидаты, экономист, предприниматель, суоп-
пардар, радиомеханик бааллар. Сизинер абстракт абзени үөрдө
этениңиз улааталлар.

ЕВЛОКИЯ ИННОКЕНТЬЕВНА ПЕРМЯКОВА

1950 сыллаахха Сыллаг нэһисхэр төрөөбүтэ. Нуутча тылын уонна литературатын үчүстатын илэтин ылыбыта. Улутун уосай ыстааһа - 40 сыл, онтон педагогическай улэтин ыстааһа - 32 сыл. Психолог үөрөхтүгүтэрин, билигин Сыллаг орто оскуолатыгар психологунан үлэлибэр. СР үөрэҕиритинин тутааһы, 2001 сылтан үлэ ветерана, СР үөрэҕиритинин психологтарынын федерациятынын об- щественный тэрилтатын чылына.

Евдокия Инвалидьева - бастыг биектеринин. Аллах сый тунука салыааччытынан, политический активаторунан, дыктар сибистин председателинэн улалзебета, улустуаары дыкталлар 12-с конференцияларын делегата, уус-уран самодетельность активныйлыг кыттылааары, ветераннар хордарын чиринна, огул тенгизинге ныймасын чыгары улустук кеме кытты.

Күргэнийн Николай Николаевич Пермяковтуун бишгэ алуурчтара 40 сүүлн туудла 8 оролоохтор, сизнэрдэхтор, 4 орло, 2 хайлал, 2 күтүүгэ – үрхэх эхлүүлн үлэһиттэрэ, бары үрдүк үөрэхтэхтор.

АКУЛИНА ПЕТРОВНА ФОМИНА

Кэртэвэ элбүтүм кэинэ Чурагчы-
таары олох-дьаһах комбинаттар этэр-
бэс тэҕэзчэһи үлүһээн, партия райко-
мун, райсовет исполкомун грамота-
рынан наараадаккымыта, Махтал суруктары туһунта, Социали-
стическай куоталаһы хэс да тегүһөх кыайылыһаа, ыччат на-
таһыта. Аһардас хаалан берэл ыраактаарлан чарыҕаажа
оролорун Дьукуускай, Иркутскай, Свердловскай, Санкт-Петер-
бург куудук улахан куораттарынан үөрэттэрибэ. Орлор хонуу
роһота, педагог, журналист, экономист, культура эйгэтин
үлэһитэ, товаред идэллэхтэр. Сигэнэр ортолорутар оскууһаны
һайыл, үрүн көмүс мэтээлэриһин бүтэрбит бастыҥ үөрөхтээх-
тэр, ыраадынан тэлэһиһэ сылдьан үлэһит сэлкү илэстэ-
хтэр башлар.

НАСТАСИЯ СЕМЕНОВНА ДЕЛЧЕВА
978 съдбата на

1978 сыллаахха физиология учуу-
бата илаллах Делгэе Вачеслав Ваче-
слова жүргөн тахсыбыта. Биллэнит Хы-
нылы нэһиллэстэ "Цэургуһун" убууна-
аһтар мууһа саллаһы салайааччынан ай-
дыыһаахтык үлэтир. Улууһа
түкүү сайдыыһаар кырата суох кыла-
ты кууһэрибит кыһанан буолар Алта
долоохтор, 3 кырачаан сүтэннэхтэр.
Долор педагог, техник, хореограф
дэлэригэр үөрэнэлэр.

Анастасия Семеновна педагог-физкультурник үлэти уугута бронзороодан улуушка таргаммыта Ситиһин-дох үлэни иһэн СР Уэрэҕириттин ми-нистерствотын Махтал суруктарынан кенна Бочуотунай грамоталарынан наараадаламмыта "Нарый-ордохомон" председатели, Улахан уруу аналлыгыталаада.

Делэсгэр 1994 сэлгээхэ улуусна нэгдүгээшье дүнгэ хүртэл кыттан анал бирвис хаһаайыггара рынны буолбуттара. 2005 сэлгээхэ "Бастыг дүгэ күргэн" фестивалы, кыһаайыггастары-ааттаммыггара. Эгэбастэри, бөрһөнни, саха түрүт танаста-ны тэпкүгүн дьарыктанар, улахан кэпхэ хаһаайыггыггастар.

Балданы бэлэмнээтэ Галина ПОЛУСКИНА

Эр дьонно аналлах балаһа

Эр киши дүйэ кэргэн
Эрэллээх эркинэ!
Эр-хорсун санаата
Эрэллээх туттуута
Элдэги оңоруо,
Үзүһү дыйсаарыа!

Булчут киһиэхэ күһүмүгү куобахтааһын, айылҕаҕа сылдыһы биир күүтүүлээх, кэтэһиллээх кэм. Хайа хамаанда ханна сылдыһыгы, төһөнү өлөрбүтэ кэпсээннэ сылдыһааччы. Онон сылдыһыгыттар хайдах бултаабыттара, ким хайдах туттубута-хаптыбыта туһунан кэпсээн буолар. Биһиэхэ куобах аһыһаабыта балайда буолла. Онон атын улуустарга, ордук Өймөкөөннө тийээн бултааһын, кэнши-ки икки сыла элбээтэ. Онтон Муомаҕа тийээн куобахтааһын, арааһа, өтөрүөн буолбатах түбэлтэ буоллаҕа буолуо. Быйыл күһүн табаарыһым Василий Васильевич Кузьмин оно тийээн бултаата. Кини кэпсээнин ааһааччы билиитигэр табаарабыт.

быллыбыг бадахтаах. Хас да бодэри, кэиһи булгаан олуктоохтору сүктөрбүт.

Кубаары бултург нымалара сип-бир биһизини курдук. Арыах киһини тоһуйтаран баран хаһыытаан үүрдүлэр. Тоһуурга үксүн биһиги, дөйду дьаһо, турдубут. Онуоха элбэх ботуруоннаахпыт даҕаны оруолу оонньоото быһымылаах. Бары 200-түү ботуруоннаах барбыппыт. Бастаан арыага бултаатыбыт. Үүрэр сирдэрү үксэ талах. Оһон-манан титирэх саға мастар үүнэн тураллар. Оһон тоһуурга кубаах иһэрэ ыраахтан көстөр. Омуһгүрбүт санаага олох сылгы үөрүн курдук кэлэллэр. Мананнара да сүрдээх. Бастагы тоһуурга 20-тэн тахсаань өлөрдүм. Сороһор хас да кубаах тэнгэ оһон тахсар. Иккэминни тоһуулатан ытты да баар буола.

Куобагы сүтэ сылдыны дээн суох Тоһуурга таһаараньыталаан баран хомуйан ылан иһин хостуулар эбит. Быһагы атарын аркаарыыга эрэ тутталлар (иһин, кэлин атарын бысталаан быраадаллар). Иһин хостууһунна быһах дээнн туттубаттар. Сөмүлэлэринэн иһин тутгээн дьөлө анньан баран хайа тардаллар уонна туох баар тыгалары, сүрэхтэри, кургактары, бүөрдэри, истэри-үөстэри тоҕо тардан таһааран быраадаллар. Итинник бэлэмнэниллибит куобагы талахха төбөлөрүттөн ыһааһылар. Барар сааһа мотуоркага таһабыт. Ити күн 500-тэн тахса, бириэс иһинибитигэр 25-тии куобагы өлөрдүбүт. Вочугурус, курупааста баар даһаны ыппалыт. Мотуоркабыгытар киллэрэрибитигэр вахотайы ныйманан көмүс көрдүү сылдыар дьон транспорун көмөлөһүһүөрдүбит.

Кэниикэ иини күүмүстүгэр аны өрүһү тагнары 17 км түһэн 12-кис буолан үүтээнгэ хоно сытан бултаа-тыбыт. Байанай бу да сырыыга өлгөмүк биэрда 40-тии куобахтаах төкүннүбүт. Бултуу сылдьан көрдөхпүнэ хайа үрдүгэр, хайа сирэйигэр сылыгылар сылдьаллар. Хайдах тахсыбыттарын муударгыныын Олохтоох кэһиэтэн ыйаппылар күлү-күлү: "Билиһи сылгыларбыт бөйүлөрү чубуку курдуктар", - диир. Аппанан тахсар бууллахтара буолуо. Мэччэйэр отторо билиэниггэн олох атын үһү. Тыл-төөрүк пана уйаллар дииллэр. Оһио-манна кыра күүсүлэри көрдүбүт. Отулатыгар оттуулар үһү. Отторо үкэс уута үүнэр буолан ороон таһааран куурдан кэһиэллэр эбит. Оһиһи аһылык кэмчэ, сүөһү аһаан өттүнэн аһаһык.

Муома кубага бидийннийгэр улахан, галааһынна-
ах Эмийнэн да ордус Мооншуттан сарлаан тас сы-
лаах. Онон мийннииргэ сыа эгин эпээсэин.

Үе күн булгаан 70-нуу кубоахтаныбыг. Дуоһуйа
булгаан, сөөнөөн, айылдалын алтыһан төнөр
күмүчүтөр айаахтарбыг, сорулаахтык айаныыр-
быгытар алдаатылар, өссө да кэлэрбегиттэр ыгыра ха-
алдаар.

рхотг ыараханын үрдүнэн төрөөбүт түөлбөлэритэр улахан бэринилээхтэр. Оро аҕа-ыарын онгоһууһа түбүгүн оһуолабыт сабыһа буюу дээн улахан кутталга олоролор эбит.

Төрдүс жүрмүтүстөр 22 киши бөбүчүлөктөн 2,5 жашка чейин сүгүч өрүтүнөн оро эксийөн тахсан булгаатыбыт. Болтонгонтон тийиан олохсуйбут бырмапшыт Василий Васильевич Седлавица сныдыыста Бу дойдуну хайгыыр. Ол эрзери дойдутун ахтар, тонуен саньыр киши буолан бизде. Бэйгэ оро эрдэгиттэн булга тардынылаах, азартаах буолан манча ити өттүнөн "мааха" та

Кандидат Алексей СЛЕПИНОВ

22.04.2

Балтым, Балтнго кыына Нина Васильс-
на Соркомова - Седалищева Муома удууфун
Төбүлзэр олорор, оскулагадиректоры
үөрөх чааһыгар солбуйаачынан үлэтир.
Уопускагыгар дойдутугар ды-онун кытта кэ-
лэн барааччы. Күтүт Иннокентий Егорович
ити бөһүөлэккэ төрөөбүт, онно үескэбил-
кини. Булт-алт киини дойдутугар элбэрин
туһунан көпсөөчү, куо, куобах кэһиэтин ыы-
тааччы, булгуу тийэрбигиэр ыгырааччы.
Сүбэлэһин баран быһыл күһүн тийээн булта-
ан кэлэрэз быһаарыммылпыт, эрдэттэн юни-
дэки кытаары сибэстэспитим.

Баладан кийин 18 күнүгөр 2 микроавто-
булуна аянга туруммуштут. Вәһиз булан
бардыбыт: Миләтә таһынан күтүтүм Дми-
трий Дмитриевич Слешов, Болтоноттон
Александр Васильевич Седельцев, Докуу-
кайтан Семен Семенович Быганов, Николай
Илларионович Харайбетов бааллар.

Бултуур сирбитигэр Таатга, Томпо, Өймөкөөн улуустарын унгуордаан тийгэрин Барыта 1200 км айаннаахсын наада. Бастагы куммугутар Алдан өрүскэ тийгэн хоннубут. Нөнүө күнүтэр паромунан туораан салтыа айаннаан Өймөкөөн улуугун кенигэр Уус-Няарага тийидибит. Суол-иис кыа-раас Урдук барайты переваллары тахсыталаатыбыт. Сорох сиргэ быһыгы үрдүнэн айан-наатыбыт. Аллараа ыраах массыына иһэр буоллагына кэтэһэн баран түһэбит. Авария буолбут, бөлиэ турбут сирдэрэ элбөхтөр. Нөнүө күнүтэр бөддьөөбүт чааска Индигир өрүскэ дьоммут 4 мотуржанаан кэлэн куугун асордоллорут тийгэн таһаастытын тээнэн таннары үһүннүбүт.

Индишр өрүс сүүрүүтэ дохуун эбит. Таннары барыы буолан айан тутимыах. Бидиһи дойдубутуттан быдан атын айыһа. Иккэ өгүбүт барыта хайа буолла. Урдүлэрэ хаарынан бүрүллэн тураллар. Салгына өһ-бөһөйө, чалгына сүрдүөх. Аара хас да быраадыһыт бөһүөлэктэри аастыбыт. Көмүсүлүтүгэр үлэлээн баран хааларбыт-тар. Сотору-сотору туора уруйалар кырал-лар. Сүүрдэ сыталлар. Айыһа маанылаах кыылларынчубукулары, тайагы көрдүбүт. Кыһыны көрөхсөтөр көрө айыһалаах дойдуга эбит.

Үнүс куммүтүтэр кээһэ Тобулаккыттар тийдирбэт. Бу 190 киһи озорор бөһүөлэгэ. Уруксу кэмнэ быдан элбэх киһилээх эбит. Сэбиэскэй былаас эстибитигэр көһүтэлэбэттэр. 55 үөрөнээччи лээх орто оскуолалаах. 30-тан тахса оёр сылдыар дөгсдтээх, маһаһаһаһа. Сүөһү, таһа илгитигинэһ дьарыктаналар үсүлүбүһү сүөлүһүн аһаһаан өттүһүн аһаһах

Дойду дьонун (манна билигин иттирик а-
лар) нэһистик баһылыга Марianne Есрова
мөһө бадьыстатта, дьонун-сэргэтин олохун-
билибиннэрдэ Кэни көргөнэ Геннадий Отыб-
ко коммерческой маһаһылынаах эбит. Байытэ
азербайджанец. Бу дойдуну сөбүлээбит, оло-
хтоһун билиһиннэһит.

Суол-икс сайынтыг өттүтөр суох Уунан, су-
нан сыдыбаллар. Быйыл сайын самолет арыта-
дыбыт. Кыһынтыг суол орунунан сана ды-
аһыллар. Сыана ыарахан быһыылаах. Холбо-
сх бекэни сыаната 1 л - 40 солк, 76-лаах 36 со-

Кэрэ зүйгээтэ

KbLP A4A H HAP
blw blbw MAP

Алтынны 15 күнүтөр Төлөй нэбил-
згэр Ийз күнүтөр аналлаах кырачаанар
куустаринан дьоро кизэ буолан ааста.
Төлөйдөөрү "Куустук" уһууаан сэбиэдис-
сайынэ Золя Дмитриевна Дьяковская
алтыс сылын үлэтиир. Манна түөрт
бөлөххө 34 өр нитылэн уһууулар. Ол
ийнүтэр аскуола инниэстэ бэргэнэни
бөлөхөр 10 өр сыддыар. Кинилэри кытта
бу күн оһыттаах итээтчи Мотрена
Дмитриевна Захарова дьарыктанан,
Ийз күнүн кэргэттигэр

Дээрх кианэни эдэр үлэгит Саргыла-
на Сергеевна Смирникова салайан бэлт-
гэ. Капрынова Мария Петровна салайа-
гчнылаах үнүүхүтээр бөлөхтөрө бу
бизчари сэргэхситтэ. Мария Петровна
үнүү хамсаныларын, оро тугтарын-
халтарын, фонограммага сөл түбэшинэр-
н ирдэбиллээхитис дээрхэктыйрын
нөөрдөрдэ. Оролор уустук хотуту хамса-
нылаах үнүүнү олус имигэстик толор-
он ийэлэрин өөртүдэр.

Онтон дyaаhылa бeлeх кыpчaaншa-
pын хaйдaх дьaрыктьгpын кaнaгэp уc-
тaн экpaнтгa кepдepбyтэ эмeс cолyн бyo-
лaн кaнyннa. Opтo бeлeх кыpгьлтгaрa
нaгaйaлaах yнгyyny мyзыкaгa cөп
тyбeлhиннэрэн, ылaх ыaн, кyөрчeх ытгaй-
aн бepкэ днэн кepдepэн кeзpэгтгилэр.
Ocyкoлaгa бeлэмнэлн бeлөхтөн Дeниc
Кopкин фoнoгpaммaны тaбa тyбaнaн
ыллaан мyзыкaльнaй дьoпyрдaагын
иhтгиннepдa Opтo yоннa yлaхaн бeлeх
oвoлopo caнгa yөрөппит "Yчyгэй" днн
ыpыaлaрa олyс бepкэ тaбьльпнa. Oнтон
кыpа бeлeх итгиллэзчилэр хoхooн
aгaн ийэлэpигep, эбэлэpигep бэйлэpин
инoрбyт cыгьaрыы oнoлyктapын бeл-
лaxтeэн олyс yepтyлэр.

Бу кэнсигтэн "Мин ийэбин кытта" дигэн курахтэһиигэ бөлөхтөртөн биэрдии ийэ уонна кыыс талышан курахтэһитлэр. Манна хортуоска харын быстапка уһун гына хастааһын, "Ийэбин кизгэ-тэбин" авангард оноһук муодата, булүүдэлэргэ курахтэһиилэр буоллу-

лар. Авангард муодара кыра бөлөхтөн Мила Крюкова хотубай сибеккэлтэн көстүүм, орто бөлөхтөн Алиса Емельнова хайыаттан көстүүм, улахан бөлөхтөн Чалгызона Максимова аудио-кассетаттан суумкалаах көстүүм уонна оскутала киирэрэ бэлэмнэни бөлөхтөн Вероника Саввинова халпыы-статтан көстүүм онгостон көрөөччүлэри үөртүлэр.

Күүстэх дүүлүүр сүбө түмүтүнүн кышыйлаахтарынан буолулар: "Спортивный ийэ" аатын Елена, Чалгий-зонэ Максимовалар, "Бастын визажистка" аатын Татьяна, Миша Крюковалар, "Күһүңгү авангард муодата" урдук аатын Александра, Вероника Саввиновалар уонна "Талланнаах ийэ" аатын Анастасия, Алиса Емельяновалар ыһылар. "Булутас, асчыт хаһаайка" аатын Саргылана Петровна Хомтанова "Күһүңгү салат" булуудатин адалан, амсатан ыһа. Окуруот аһыттан - моркуоптан, хортускаттан бүтүн комплект кизэргэл онорон, кэтан көрдөрөн Елена Петровна Романова олус дидэн сөхтөрдө, көрөөччү биһирэбилин ыһа.

Ойон "Кустук" уһуяан үлэтин күүстэхтик саралан, өссө да бу курдук интэриэһинэй дьаһалтары ытытаргар баарабын. Ийэлэр күннэринэн бары уһуяан үлэһиттэрин итинтик-истинтик эвэрдэлиһин! Баарабын үлэлэригэр үрдүк ситиһинилэри, кытаанах до-руобууяны, дьолу-саргыны. Манна дагатын эвэрдэлиэм этэ, бу "Кустук" уһуяаанна 25 сыл устата интэриэччи камалтоһооччугунэн үлэлээбит уонна би-лигин даганы илигин арарбакка оролору кытта күнүн айы бодууустаһар Александрова Парасковья Васильевна-ны ийэлэр күннэринэн эвэрдэлээн туран өрүү үөрө-көтө сырыт, дууһаһынан кыр-дылма, кымыстаах чороон курдук толо-ру дьолу баарабыт!

ТЛАЙА
Телой

Спорт

Спорт

Сторон

ИНБЭЛИИШТТЭР СПАРТАКИАДАЛАРА

Алтынныг үйлдсэн санхүүгийн республика-
гаар 4-с спортивной индустриетар спар-
таионадалара Дьокуюскай куоракка буо-
тан ааста. Улууустар хамаандалара олус
үмсүүлээхтик огностон кэлбигттар. Манна
араах улууустартан Муоматтан,
Длүхүмэттан, Томпогтон, Уейхэ Халы-
гаттан тийгэ бааллар. Күрөхтөннйбиг
үөрт бөлөхкө арахан үстүү көрүнгө
тыгыллына. 1-кы бөлөхкө опорно-двиг-
ательнай ашараттара кэнилиннээх (кэ-
ээскэнэн сылдыаччылар), 2-с бөлөхкө
опсай бэрэһылаах, 3-с бөлөхкө
алтохт-дөрөр, 4-с бөлөхкө истигит-
инг индустриетар күрэхтэстилэр.

ли улууспугуттан 18 ийи буол-
кыттан каллибит. Кэлэсизэн
үрүүтэ Алексей Лукин 3-с миэстэни
тла. Алексей Москва куоракта ылыт-
ыбыт норуоттар икки ардыларынаа-
рнир кыгытылаага, "Лауреат - 2007" но-
нация хаһаайына, Чурагыч сүүмэр-
имитт хамаандатын чилиэнэ Ханы ба-
тыгыттар дыхтааларга 65 киһи, Му-
дай нэһилиэгиттэн сылдыр Валентина
Горьевна Макарова 2-с бириистээх
эстэни ылла. Эдэрдэри кыайталаан би-
ин да кыахтаагын көрдө. Ыарахан
таһыгына Сардаана Новгородова 2-с
эстэни ылары ситистэ. Ханы ба-
тыгыттар эр дьонго Николай Василь-
с миэстэ буолла. Кыайылыахтар мэ-
инэн, грамотанан наараадаланын
Алексей Байи, Сардаана Новгородова
нылыгыла 4-с, 5-с миэстэни, Николай
ев ханы баттаһылыттар 4-с миэстэ-
ни эстэнидэ эбии очкуну ажаллы-

Уосхай түмүтүнүн 28 очкоку ылан Дьосускуй куорат хамаандата 1-кы миэстэ арыкта, 2-хи мэнэ-хангаластар, 3-хү горбалар ыппылар.

Бу күрэхтэһиниэ уопсайа 22 хамаанда
ытыттылар: ылла Ойгон Чурапчы
улуутун хамаандата 89 очкону ылан 9-
иистэргэ таарыкта. Бу кулагана суох си-
иһини. Улууспут иһигэр инбэллэһтэргэ
күрэхтэһи сылын аайы ытыттыллара бу-
ддлар, күүстээх хамаанда талыллыан сөп.
Биһиги бары тутуспутунан "Хоту"
профилакторийта түһөн сырыттыбыт.
Ээйэбит автобуспут куорат иһигэр күрэх-
тэхэр сирдэрбитинэн таһа сырытта. Куо-
ракка олорор биер дойдулаахтарбыт Вя-
чеслав Егорович Попов, Николай Никола-
евич Попов кэлэн көрсүһүү тэрийэн, кэп-
тэнэн "Чурапчы түмсүү" аатыттан
ийдөөбүннүк бөлөх тутартаагылар уонна
майылыны баһардылар.

Күрәстәнигә кытта барарбытыгыз үүс-кәме буолбут, транспортынан хаачыйбыт улуус баһылыгын социальный оппуруостарга солбуйааччы Дария Давыдовна Пермякова, салыйааччыларбытыгыз, трепербитигэр Иннокентий Романович Михайловка, председателбитигэр кулина Николаевна Поповага, бийиги наабытынан сылдыбыт суолпарбытыгэр Прокопий Васильевич Поповка махалыгын тиздэбит.

Мария ВЛАДИМИРОВА,
общество чөлөөтэй,
күрэхтэний кыттылаага,
2 группалаах инбэлит.

ҮП-ХАРЧЫ ЭЙГЭТИГЭР ХАМСААНЫН ХАЙДАБЫЙ?

[illegible]

Биринчи хаамыштынан улларыббат, өскөтө правительство сонатин националь-
най вышотатын деноминацийлыр (уларыгар) согуугу ылбатарына. Солкуобай
номинальнай сыаната 1 солкуубайга тэнгээр.

Атлышлар нязарлан байаарыллар. Ыргынар уларыйан сеп. Халобур бу эботор дефляция (табар сынанга түһүүт) түмүтөр уларыйан сеп. Халобур бу сынга 1 солкубай динтиэх сынанга бир солкубайга тэн буолуона, кэлэр сынга инфляция 12 %-на тэннестирит 1 солкубай динтиэх сынанга 88 харчыга тегилээр.

Правительство

Депозитлар
Националь валютаны номиналь валютаны реал валютаны араастагыга ула-
бу дабалы валютаны номиналь валютаны уюна реал валютаны дабалы Сага банкнота
аттагыга ылынар. Гиперинфляция бардагына ууттулар дабалы Сага банкнота
банкноттосу (сага номиналь этимостах) эрт банкнотаны бичкэттегини
нэсэр экономикнай буоларына, гражданныр эрт банкнотанан төлөһөр кылах-
тарын аныктаат буоллахтарына оҕоһуллуон сөп.

Девальвация.

Солкуубай курса атын валюталары кытта тэнцүзөткөс түһүүтэ. Ханын бабарар валюта сыаната олохтоммут дилезон, эбэтэр, финансистар этмэлэри-тон көрдүдөр чэрчитинен уларытар.Ити көрдүдөр киби баанынан инфляция хоттурууллаллар усша салаллар гына онотуллар. Правительство девальвация туһунан национальнай валюта курсун көрдүдөр ийинэн тутшат, экономика-

Национал валютаны регуляторлаланың сәхэ валюта курсутар рыночый механизмнар дыйкаллар. Холобур, сырьед сыана түстәүиз, сайдылыах госуларстволар валюталарын сыаната үрдүүр.

Дефолт. Улс-харчлыг илгээмэл эсбэлсэлтэйбэлтэи ажнаастаньы. Бэйз кый-
ан тэлэсэлт туруктаары билини. Дефолту государство, хаһаайхытбанна
тэрлэтэлэл, тэжэлэлэл бидлэрихтэри сэл

Базартан бийлэлийн бичлэгж хайталаар эмэ суоһуур дуо?
Бийлэлийн уустук хамт бийлэлийн правительствобыг 2009 сылга инфляцир үүнүүтүн 16 % буолуо дигэн билгэлтир. Ити гиперинфляцир дигэн хайдах да ааттаммат. Правительство сана харчыны бөхөлттөһингэ сөрүмөр сууманы ыгытса суоҕа. Барар, хас эмэ сылыннан денеминация буолуоҕа. Төрө диэтэххэ 12-16 % инфляцир хас эмэ сыл бардагына олуксуобай реальный сыанатын биллэ көрдүрүтүр. Ити өссөс улахан масштабтаах дыаһал ыгытылар буолларгына нэһилиэнньэни эрдэттэн сэрэтэхтэрэ, сана онһуудлар банкыта хоһобурдарын кытары бийлиһиннэриэхтэрэ, эрээ баһыта туттуллууттан тахсарыгар соһтоох бириэмэни биэриэхтэрэ.

Дойду экономикага күүһүрүүтүш сэлкуобай эмиз кэнники кэмгэ бөрөрөгөтэ. Экономическай сайдыы сокуунунан экономика эрчимтэлэхтин (трикличайдык) сайдар. Ол жэтэр сайдыы кэннштөн түһүү, онтон эмиз сайдыы кетэр. Итини үйүоттөөн биһиги правительствобыт сайдыы кэмигэр сылтаох резерванай уопша стабилизационнай фонданы тэрийдэ. Аан дойдутааар, кризис кэмигэр Россия, финансага уопша экономической сайдыыга министерствота экономика сайдыытын биһарыыла 2009 сыта 5 %-га тэнгэһиэр дикэн сабайдыллар. Ол эрэри ити син бир үлүү. Европа көрдөрүүлэрин кээр үрдүк буолуота. Онон девальвация буолар төрөттөрө суохтар. Соторутаагыт Аан дойдутаагы баан председател Россияны кризисы угары туһуламыш дьаһаллары ыһыһыла 7 улахан государство иһилэр кииһэрде.

Бичигдэх тухай юу гэж боддог?

Көптөгөн мэддара түрер-тахсар Россия фондовой рынокта бизнес дийнтээ. сыанаттар улаханнык оруулават. Билигнги кризис ханнык эмэ бизнеси кыра сыаналан иэриниэ олук ууруса. Билигнги кризис финансовый рынокта оксуота, суол өнөрчөгулар, пекардар, медиктар, парикмахерлар, о да салтына сайдыахтара.

Пайшиктарбытын харчыгытын харыстываргытылар, уурдараргытылар
ыгырабыт. Бидиби бырышыаммын 2009 сылыахха куугутулар иккылигитти
үрдүк.

Р. Д. БУДАЕВА
"Алмакредитсервис" кредитный-потребительский
кооператив директорын солбуудагч.

Р. Д. БУДАЕВА

СТАДИОН

(КЭПСЭЭН)

КЫНАТ

АЛТЫННЫЙ 10 КҮН
2008 СЫЛ, СУБУУТА

Агрофена КУЗЬМИНА

Күн уонна Ый

Күн - сырдык, сылаас, нарын,
Ый - тыннык, курус, хаастаат.
Күн - үөрүүнү туйлут мөһүрү,
Ый - токуйдук сымалымт бүлүрү.

Күн - истик, ийирээ, амара,
Ый - хадаар, бардам, быһымаа.
Күн - дьолу уунар балла,
Ый - мүнчарбын кэрээ.

Күн - үөрүү тыратык ыһылар,
Ый - сор токуйдук туйлар.
Күн - мичээрдиэр, күлэр,
Ый - хомойор, ытылар.

Күн уонна Ый арас-балыстылар,
Күн уонна Ый биер дьылдылаастар,
Күн уонна Ый анардас

булар аналаастар,

Күн уонна Ый дьон
олохун сырдаталлар.

...

Сулуустаат халлаанга биер килээ
Сурумуо суруу аайырыһыан катэна.
Сордох олохон биер килээ
Сурулааччы аналын толоруу.
Сураһа олохон дьылдытын
Сурумуу умайар сулустан.
Сиккээр тыллыгы арыстайына,
Силли буурдальыан ахсуһуо
Суружа тидиэрэ кыайыһытын.
Сүрэх кисталанын кэсирээ,
Силсийэ харана килээ.
Сирдээр аналын таайа сатыага
Силтэрэ ардаһа балыһа тарыага.
Сордох олохон ойуулуогу,
Сотору килэр үөрүүнү күлүрү.
Силтэтэ баа санаалары
Силли сата тидиэрэ,
Сирдээр тыллыһа,
Сирдээр тыллыһа,
Уонна дьэ,
Сана күн сардаһа тын улааута,
Саймаархай күн тыгыһа
Суругун барыһа,
Тынык санааны этиэрэ.

ДИОНИС

Неземная рукою сила
Хрусткая, но все же власть
Нежданно снова погостила
Безудержная страсть.
О, эти дни и ночи
И мороз, и холод, жар
От этих грез не больше мочи
Меня берет страстей пожар
Меня влечет любви цветочек
Надежду в дар преподнеса
И не найди среди этих строчек
Где ходит разум, свет души
Где тот урок от прошлых дней
Противодие от интриг
И лажит все болней, болней
Что я любви так и не постиг
Что я так близко от ответа
Меня маня на риск ведет
Не видать мне того света
Что трезвость "разумом" зовет
О, как тебе сопротивляться
Не зная даже, есть ли ты?
И равнодушием остаюсь
Пред искушениями судьбы.
Моя воплощаемость, мой друг не убиенный
Ты предлагаешь старую любовь
Встаешь предо мною обновленной
Утишая страсти Банду
Нечто ты любовью заклей
Мне близ твой бранный лицезреть
Узнать, чей волос я желанный
И наконец-то протрезветь.
О, горы, о, леса, о, реки
На протыкании вези
Ну а чем смелся жизни человек
Не познавшего любви?

У сердца отстают часы
У головы пошлы оперед
Среди них стоят охоты
И никто вера не берет
Расчеты противятся порыву
А надежда отрицает ум
Ведут все мы к обрыву
Меря состояний сумм

лаах массьына сырылтан кэлэ оҕуста. Стадионга дьон тоҕуоруһа мустубут. Массьынатан түһээт танаастарын-саптарын беринээт дьарыктаа диэн кыһыл өнөөх дорож-ка устун сүүрө сырылтылар. Итиэри-таннары түспүт буор суол курдук буолуо дуо, дьырылтан сүүрүгэ бэрт сэр эбит. Киһи эрө астына, дуоһуя сүүрүөх курдук. Сотору старка бөлөмнөһүн диэн биллэрдиэр. Аҕайах мүнүүтөнөн Күннэй сүүрүү дорожкатыгар турда. Күрөктәһэччилэр кинигэтин лапта улахааттар. Арыс сүүс мистэрэр сүүрүөхтэ-эхтэр. Бары биер кэксирэ туран болортолорун биллэрээч-чи кыһах хатаатылар. "Биер, иккэ, үс" диэтин кылта кыр-гыттар иннилэрин хогу түстүлөр. Бары биер тэтик барал-лар. Суолларын ангара буолла. Күннэй үс кыһыһы баста-ан иһэлэр. Туораттан "кытаат, өссө эл, кыра хаалла" дьһэлэр. Биер кыһы ситта, иннигэр уһун дьылыһы унгуохтаах, кулгааһын аһарар баттахтаах кыһы ситтэриэх-чэ-ситтэрбэт. Күннэй бүтэһик сүүс мистэрэ хаалбытын кэннэ иккэ тыһа кэриң күүһүтэр күүс эбиллэн инниг-дики дьулуруйан иста. Биллэч чунуһаата, кыргыттар эр-бик тыһың курдук эрийистилэр, бэйэ-бэйэлэрин кэтэ-сирдэлэр, манаһаллар, туох баар күүстэринэн түһэлэр. Күннэй кыһыһы лиэнтэтин бастаһыан баста. Кыһыһы кы-ната кыһыһы көтөһүн үрдүккэ таһаарда, өрөгөйдөөх үөрүү кылтыста. Спартакиада түмүктөнөн кыһыһылаахтары чь-стээтилэр уонна республикага улуус аатылтан күрөктәһэ барар өрлөр ааттарын эттилэр. Ол иһигэр Күннэй эмиз ааттанна. Бэйэтин аатын истэн кыһы сүүсүр мөһүл тыһа, мийһытэс сүүрөөн биллэн ааста.

Ити барыта оҕучча сыл анараа өттүгэр буолан аастыла. Аан дойду чемпионга, спорт маастара Күннэй өрө сааһын халыахтыгыгар сасыт истиг санаалары күөдүтөн санаан аһарда. Маһтан киһи куорсун аһыһыан дойду араас мун-нуктарылар барыһаалаабыта. Стадионга бастагы сүүрүүтэ ханьык бағарар күрөктәһини өрүү күүс-көмө буолара. Би-лиһин ол стадион кубарыһа хатак, хаһан эрө дьон-норуот тоҕуоруһан аастыһын санаан кыһыл, күөх өңүнэн далбаа-ты, дьуһунуттан кыһыһыһыһы кумуччу туттан, өтөх төһүргэһин курдук боруоран турара. Күһүн барахсан күндү күлүүтүнэн күндүлээбэт, хаһсаат тыһыһыан уһуу-таан алдыһаар аналы толорор. Халлаан да үөрбүт быһыһы-та көстүбөт, харана быһыһыан бүрүлүбүт, ардах ууту-нан суунара.

Сарсынны күнүгэр стадион таһыгар сана тутула сыл-дьар дьэ ақылаатыгар өрлөр сүүрү-көтө ооньуу сылды-аллара. Кэлэр кэңгээрэ ыччат куорсун аһыһыан көтөр, кыһыһы өрөгөйүн сүгэр, өрө аймах собуллэн сылдыар сирэ буолуо турда. Сана күн сана сағастары арыһар, ситтэ-суоҕу ситтэр, бүтүөхтээри түмүктүүр аналаһа. Күн ба-рахсан мичээрди бар дьонун угуттуу, үөрүү-көтүү арыһ-таах үһө күөрэйэ оҕдо.

АЙАНА

Санаа ситимэ

"КӨТӨР КЫНАТЫНАН, КИҢИ САНААТЫНАН"

Бүгүн дьикти күн үүнэ. Харахпын хайа тардан ту-руохпуттан хайдах эр олус өрө көтөҕүлээ сылдыһың, туту эрө күүтэр курдуктун. Иннибэр туох эрө күүтэр? Долгуйабын, куттанабын. Оттон кэм-кэрдии аһан иһэрэ эчи түргэһин. Санаабар уон аҕыһаахпын, өссө да кыл-кырабын, туох эрө наһаа дьиктин күүтэбин, кэтэһэбин.

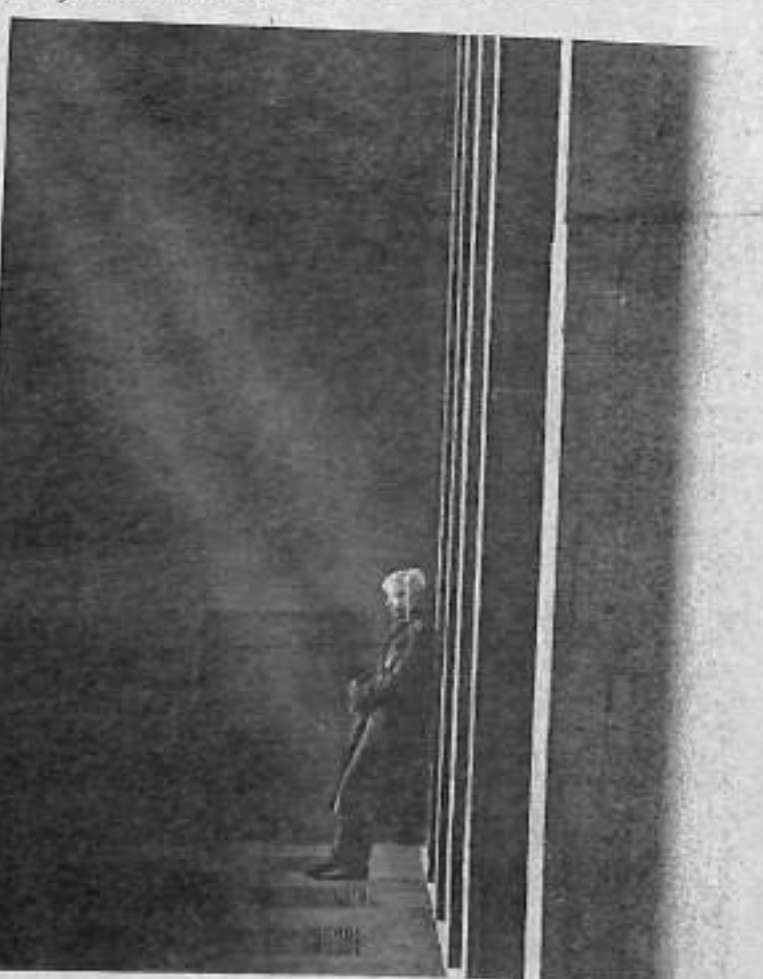
Ама олохум аны куруутун биер курус устуо дуо? Кыһыһыһы төкүнүгэр көтөҕөһө курдук күн тура-тура наар биер ас-танас, үп-харчы айдаана. Холо-руктуу ыһыһар күннээри кыһалтаа кыһарыһтаран ис дууһабыһын отой умнан, баарыгар-суоҕутар на-адыһбат курдук буолабыт. Оттон иһигэр иккэ ата-таах эрө барыта үйэ тухары сүрөһи маннаһтар мун-ныһыһа тыһа, дууһаны сылаанньытар сылаас тыһыһа, өрүтэ тыһыһарар долгутар түгэһи на-адыһар эбээт!

"Чыһчыһааһым, эн эрө баарың мөһкө, тулар ту-тааһым, күнүм-ыйым, тулутум, баарым-суоҕум", - диэн сэрэнэн, орҕуу, иһиллэр-иһиллэбэттик ис сүрөхтэн этиллибит тыһыһа ама кыһи мийһыһа кы-латтыһахтара суоҕай? Киһиэхэ кыра даһыһы наада. Истинг тыһыһа ханьык да бэйэлээх көмүс, алмаас солбуһбат буоллаҕа эбээт. "Көтөр кыһыһынан, киһи санаатынан" диэн ону этэн эрдэхтэрэ.

Оттон ол үгүс күүһү-кыһыһы эрэйбэт күндү тыл-ларбыт күнтэн күн аһыһаан, улам сымалыһан, сүтэн иһэлэр. Ол онугутар бэйэ-бэйэни көрө-көрө кыһыһы-тыһы, кыһыһыһы, этиһин, охсуһуу... ол түмүгэр ту-ора сиргэ сылаас сыһыһыан хоойго киирэн, очурга санаага баһыһтаран сыһыһа хоойго киирэн, очурга оҕустарыһа, тэһтиргэ тэһтирэн, тэһтирэн. Оо, кыһыһыһыан-абатыһан, оттон киһиэхэ биер истиг тыл бағалаах эбээт! Биер эрө тыл!

А.Е.

Чураһы

Кыргыттарга, ийэлэргэ аналлаах балаһа

Салон. Членов литературно-этнографического музея.

Кэксэтэ Гадина ПОЛУСКИНА

Салгыны икки күүлүттүн Санкт-Петербург куоракка
бардыбыт. Этнографическай музейга фондага үлөлө-
бүт. Бу фондага Саха сириттэн 300-төн тахса экспо-

Наследный Совет депутатов муниципального образования "Хоптогинский наслег" Чурапчинского улуса Республики Саха (Якутия)

РЕШЕНИЕ

№ 22 от 19 июня 2008 года

Об утверждении Положения "О налоговой политике по местным налогам МО "Хоптогинский наслег"

1. Утвердить Положение "О налоговой политике по местным налогам МО "Хоптогинский наслег".
2. Опубликовать Решение и настоящее Положение в улусной газете "Сана олох" (до 30 сентября 2008г.)
3. Настоящее Положение вступает в силу с 1 января 2009 г.
4. Решение вступает в силу с момента подписания.
5. Со дня вступления в силу настоящего Положения признать утратившим силу Положение "О налоговой политике по местным налогам МО "Хоптогинский наслег" принятое решением Наследного Совета депутатов № 56 сессии XIX от 15 мая 2007 года.

С.В. ПЕТРОВ

председатель Совета депутатов

Положения "О налоговой политике по местным налогам МО "Хоптогинский наслег"

Настоящее Положение устанавливает следующие элементы налогообложения по местным налогам: налоговые ставки, порядок и сроки уплаты налогов на территории МО "Хоптогинский наслег".

1. Иные элементы налогообложения по местным налогам и налогоплательщики определяются Налоговым Кодексом РФ и Законом РФ от 09.12.1991 года № 2003-1 "О налогах на имущество физических лиц".

На территории МО "Хоптогинский наслег" в соответствии с Налоговым Кодексом Российской Федерации действуют местные налоги:

- 1.1. земельный налог;
 - 1.2. налог на имущество физических лиц.
2. При предоставлении льгот по уплате местных налогов, связанных с изменениями в федеральном и республиканском законодательстве, сумма выпадающих доходов местного бюджета возмещается из бюджетов соответствующего уровня.

3. В случае внесения изменений и (или) дополнений в Налоговый кодекс РФ, иные акты законодательства о налогах и сборах, соответствующие изменения и (или)

дополнения вносятся в настоящее Положение

1. Земельный налог

Статья 1. Налоговые ставки

1. Налоговые ставки устанавливаются в размере от кадастровой стоимости земельных участков:

- 1) 0,3 процента в отношении земельных участков:
 - отнесенных к землям сельскохозяйственного назначения или к землям в составе зон сельскохозяйственного использования в поселениях и используемых для сельскохозяйственного производства;
 - занятых жилищным фондом и объектами инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса (за исключением доли в праве на земельный участок, приходящейся на объект, не относящийся к жилищному фонду и к объектам инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса) или предоставленных для жилищного строительства;
 - приобретенных (предоставленных) для личного подсобного хозяйства, садоводства, огородничества или животноводства, а также дачного хозяйства.
- 2) 1,5 процента в отношении прочих земельных участков.

Статья 2. Налоговые льготы

1. Освобождаются от уплаты налога категории лиц, указанные в статье 395 Главы 31 "Земельный налог" НК РФ.

2. Налоговая база уменьшается на не облагаемую налогом сумму в размере 10000 рублей для категорий налогоплательщиков, указанных в п.5 ст.391 главы 31 "Земельный налог" НК РФ.

3. Дополнительно в размере 100% освобождаются от налогообложения по решению наследного Совета депутатов:

- переселенцы Чурапчинского улуса;
- многодетные семьи, имеющие в собственности 4 детей до 18 лет и студентов очного обучения 24 лет;
- неработающие пенсионеры - на 50 процентов;
- бюджетные учреждения, если финансируются с местного бюджета;

Статья 3. Порядок и сроки уплаты налога

1. Налогоплательщики-организации исчисляют сумму налога (сумму авансовых платежей по налогу) самостоятельно.

Налогоплательщики - физические лица, являющиеся индивидуальными предпринимателями, исчисляют сумму налога (сумму авансовых платежей по налогу) самостоятельно в отношении земельных участков, используемых ими в предпринимательской деятельности.

Сумма налога (сумма авансовых платежей по налогу), подлежащая уплате в бюджет налогоплательщиками, являющимися физическими лицами, исчисляется

использования в поселениях и используемых для сельскохозяйственного производства;

- занятых жилищным фондом и объектами инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса (за исключением доли в праве на земельный участок, приходящейся на объект, не относящийся к жилищному фонду и к объектам инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса) или приобретенных (предоставленных) для жилищного строительства;
- приобретенных (предоставленных) для личного подсобного хозяйства, садоводства, огородничества или животноводства, а также дачного хозяйства.

2) 1,5 процента в отношении прочих земельных участков.

Статья 2. Налоговые льготы

1. Освобождаются от уплаты налога категории лиц, указанные в статье 395 Главы 31 "Земельный налог" НК РФ.

2. Налоговая база уменьшается на не облагаемую налогом сумму в размере 10000 рублей для категорий налогоплательщиков, указанных в п.5 ст.391 главы 31 "Земельный налог" НК РФ.

Дополнительно в размере 100 % освобождаются от налогообложения (по решению наследного Совета депутатов муниципального образования "Болугурский наслег"):

- Ветераны тыла, приравненные к участникам ВОВ;
- Вдоль участников ВОВ;
- Инвалиды 1, 2 группы;
- Многодетные семьи, имеющих от 4-х и более детей школьного возраста;

- Почетные граждане "Болугурского наслега";
- Зерноходческие хозяйства и крестьянские (фермерские) хозяйства получившие статус базового хозяйства, - за земли сельскохозяйственного назначения;
- Земельные участки, выделенные под производство геологоразведочных работ по плану государственного заказа;

- Земли под объектами, непосредственно используемые в коммунальном хозяйстве;
- Земли, отведенные под линиями электропередачи;
- Земли, отведенные под водопроводы и водопроводы с отводами и входящих в их состав сооружения и подводящие технологические дороги к ним;

- Земельные участки, выделенные для индивидуального жилищного строительства за счет льготных кредитов, финансируемых из бюджета и на условиях жилищного сертификата, в течение трех лет с момента выделения кредита;
- Земли, отведенные бюджетным учреждениям, финансируемым из республиканского и местного бюджетов;

Неработающие пенсионеры освобождаются в размере 50 процентов.

Статья 3. Порядок и сроки уплаты налога

1. Налогоплательщики-организации исчисляют сумму налога (сумму авансовых платежей по налогу) самостоятельно.

Налогоплательщики - физические лица, являющиеся

ся налоговыми органами.

Налогоплательщики, имеющие право на налоговые льготы и уменьшение налоговой базы, должны представить документы подтверждающие такое право, в налоговые органы до 1 февраля года, являющегося налоговым периодом. В случае возникновения у налогоплательщиков в течение налогового периода права на налоговую льготу, документы, подтверждающие такое право, предоставляются в течение календарного года.

2. Установить следующий порядок сроков уплаты земельного налога:

2.1. Физические лица, уплачивающие налог на основании налогового уведомления по итогам налогового периода, уплачивают до 20 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

2.2. Организации и физические лица, являющиеся индивидуальными предпринимателями, уплачивают суммы авансовых платежей по налогу не позднее последнего числа месяца, следующего за отчетным периодом как одну четвертую налоговой ставки процентной доли кадастровой стоимости земельного участка по состоянию на 1 января года, являющегося налоговым периодом. Уплата налога производится по истечении налогового периода не позднее 20 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

3. Налог уплачивается в бюджет по месту нахождения земельных участков, признаваемых объектом налогообложения в соответствии со статьей 389 НК РФ.

4. Налоговые декларации по налогу представляются налогоплательщиками не позднее 1 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

1.2. Налог на имущество физических лиц

Статья 1. Ставки налога

1. Ставки налога на строения, помещения и сооружения в зависимости от суммарной инвентаризационной стоимости, типа использования и по иным критериям устанавливаются в следующих пределах:

Стоимость имущества	Ставка налога, %
До 300 тыс. рублей	0,1
От 300 тыс. рублей до 500 тыс. рублей	0,3
Свыше 500 тысяч рублей	0,5

Статья 2. Льготы по налогу

Установить, что от уплаты налога на имущество физических лиц освобождаются категории граждан по перечню, предусмотренному статьей 4 закона РФ от 09.12.1991г. №2003-1 "О налогах на имущество физических лиц".

Порядок исчисления и сроки уплаты налога определены статьей 5 Закона РФ "О налогах на имущество физических лиц".

индивидуальными предпринимателями, исчисляют сумму налога (сумму авансовых платежей по налогу) самостоятельно в отношении земельных участков, используемых ими в предпринимательской деятельности.

Сумма налога (сумма авансовых платежей по налогу), подлежащая уплате в бюджет налогоплательщиками, являющимися физическими лицами, исчисляется налоговыми органами.

Налогоплательщики, имеющие право на налоговые льготы и уменьшение налогооблагаемой базы, должны представить документы, подтверждающие такое право, в налоговые органы до 1 февраля года, являющегося налоговым периодом. В случае возникновения у налогоплательщиков в течение налогового периода права на налоговую льготу, документы, подтверждающие такое право, предоставляются в течение календарного года.

2. Установить следующий порядок сроков уплаты земельного налога:

2.1. Физические лица, уплачивающие налог на основании налогового уведомления по итогам налогового периода, уплачивают до 20 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

2.2. Организации и физические лица, являющиеся индивидуальными предпринимателями, уплачивают суммы авансовых платежей по налогу не позднее последнего числа месяца, следующего за отчетным периодом как одну четвертую налоговой ставки процентной доли кадастровой стоимости земельного участка по состоянию на 1 января года, являющегося налоговым периодом. Уплата налога производится по истечении налогового периода не позднее 20 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

3. Налог уплачивается в бюджет по месту нахождения земельных участков, признаваемых объектом налогообложения в соответствии со статьей 389 НК РФ.

4. Налоговые декларации по налогу представляются налогоплательщиками не позднее 1 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

2. Налог на имущество физических лиц

Статья 1. Ставки налога

1. Ставки налога на строения, помещения и сооружения в зависимости от суммарной инвентаризационной стоимости, типа использования и по иным критериям устанавливаются в следующих пределах:

Стоимость имущества	Ставка налога, %
До 300 тыс. рублей	0,1
От 300 тыс. рублей до 500 тыс. рублей	0,3
Свыше 500 тысяч рублей	0,5

Статья 2. Льготы по налогу

Установить, что от уплаты налога на имущество физических лиц освобождаются категории граждан по перечню, предусмотренному статьей 4 закона РФ от 09.12.1991г. №2003-1 "О налогах на имущество физических лиц".

Порядок исчисления и сроки уплаты налога определены статьей 5 Закона РФ "О налогах на имущество физических лиц".

Республика Саха (Якутия) Чурапчинский улус (район) муниципального образования "Болугурский наслег" наследный Совет депутатов Сессия № VIII

РЕШЕНИЕ

№32 от 22 сентября 2008 г.

Об утверждении Положения "О налоговой политике по местным налогам МО "Болугурский наслег" на 2009 год"

Наследный Совет депутатов МО "Болугурский наслег" РЕШАЕТ:

1. Утвердить Положение "О налоговой политике по местным налогам МО "Болугурский наслег" на 2009 год.
2. Опубликовать Решение и настоящее Положение в улусной газете "Сана олох" до 30 сентября 2008г.
3. Настоящее Положение вступает в силу с 1 января 2009 г.
4. Решение вступает в силу с момента подписания.

М.М. ПЕТРОВ

председатель наследного Совета депутатов

Положения "О налоговой политике по местным налогам МО "Болугурский наслег"

Настоящее Положение устанавливает следующие элементы налогообложения по местным налогам: налоговые ставки, порядок и сроки уплаты налогов на территории МО "Болугурский наслег".

1. Иные элементы налогообложения по местным налогам и налогоплательщики определяются Налоговым Кодексом РФ и Законом РФ от 09.12.1991 года № 2003-1 "О налогах на имущество физических лиц".

На территории МО "Болугурский наслег" в соответствии с Налоговым Кодексом Российской Федерации действуют местные налоги:

- земельный налог;
 - налог на имущество физических лиц.
2. При предоставлении льгот по уплате местных налогов, связанных с изменениями в федеральном и республиканском законодательстве, сумма выпадающих доходов местного бюджета возмещается из бюджетов соответствующего уровня.

3. В случае внесения изменений и (или) дополнений в Налоговый кодекс РФ, иные акты законодательства о налогах и сборах, соответствующие изменения и (или) дополнения вносятся в настоящее Положение.

1. Земельный налог

Статья 1. Налоговые ставки

1. Налоговые ставки устанавливаются в размере от кадастровой стоимости земельных участков:

- 1) 0,3 процента в отношении земельных участков:
 - отнесенных к землям в составе зон сельскохозяйственного

